Põllumajandusameti tegevustest, sh nitraaditundlikul alal

Liivi Aume-Jänes

PÕLLUMAJANDUSAMET

3.12.2012

Tegevusvaldkonnad

Nitraaditundliku alaga enam seotud tegevusvaldkonnad:

maaparandus
mahepõllumajandus
taimekaitse
väetis

Tegevusvaldkonnad

Aiandus- jv värske puu- ja köögivilja turustamisstandardite nõuetele vastavuse täitmise üle kõikidel turustamisetappidel: tootja-, jae- ja hulgimüügi tasandil ning sisse- ja väljaveol.

Taimetervis- taimse paljundusmaterjali sertifitseerimine ning taimetervise järelevalve taimede ja taimsete saaduste tootmise, turustamise ning sisse- ja väljaveo üle.

Tuulekaer- tuulekaera tõrjemeetmete rakendamise jv.

Seemned- põldtunnustamine, seemnete sertifitseerimise, tootmise ja turustamise alane jv.

Sordid- sortide registreerimise, kaitse alla ja sordilehte võtmise korraldamisega.

GMO- geneetiliselt muundatud põllukultuuride kasvatamisega tegelevate isikute ja põllukultuuride andmebaas.

Maaparandus

Maaparandus- maaparandussüsteemide, riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude, hoiukavade, maaparandusalase ühistegevuse koostoimes hoidmine, Eesti Riikliku Arengukava 2004-2006 meetme 3.4 "Integreeritud maaparandus" ja Eesti Maaelu Arengukava 2007-2013 1.8 “meetme Põllu- ja metsamajanduse infrastruktuur” järelevalve.

Maaparandustegevus - maa kuivendamine, niisutamine ja maa veerežiimi kahepoolne reguleerimine, samuti happeliste muldade lupjamine ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemine maatulundusmaa viljelusväärtuse suurendamiseks või keskkonnakaitseks.

Maaparandushoid-maaparandussüsteemid ei ole igavesed.

Umbes poolt maatulundusmaad saab sihtotstarbeliselt kasutada ainult siis, kui seal paiknevad maaparandussüsteemid on töökorras.

Hooldamata aladel võivad 6-10 aasta pärast kaduda hästikuivendatud põllud ja 25-30 aasta pärast võib efektiivsest põllumajanduslikust kasutusest välja langeda suurem osa kuivendatud maast.

Maaparandus

Probleemid- eesvoolude hooldatus, inimtegevuse mõju eesvooludele, koprapaisud eesvooludel, maaparandussüsteemide reguleeriva võrgu seisund, põllumajanduslikust kasutusest väljajäänud kuivendatud maa ja selle kasutussobivus, üleujutusoht maaparandussüsteemidel.

Võimalused- vähendada hajukoormust täites veekaitsevööndi nõudeid, rakendades keskkonnakaitselisi meetmeid ning kasutades sobivaid agrotehniliste võtteid ja järgides head põllumajandustava; erinevate keskkonnarajatiste kasutamine. Sõmeru jõe tervendamine.

Mahepõllumajandus

Mahepõllumajandus- mahepõllumajandusliku ettevõtte tunnustamine ja mahepõllumajandusliku taime- ja loomakasvatuse (sh mesinduse ja vesiviljeluse) järelevalve.

Mahepõllumajandusega tegeleb Eestis kokku 1478 ettevõtet, PMA kontrolli all on 144148 ha maad, mis moodustab ~15% Eesti põllumajanduslikust maast.

Kontrolliprioriteedid: teravilja ja õlikultuuride kasvatajad, piimatootmise ettevõtted.

NTA-ga seosed:

Taimekasvatus- väetamiseks lubatud ainete kasutamine, sõnniku ja loomsete väljaheidetega antav N kogus (alus: Komisjoni määrus (EÜ) 889/2008 Art 3 lg 1 ja I lisa ja Art 3 lg 2)

Loomakasvatus- puhastustoimingute tegemine hoonetes ja vabaaladel, sõnniku hoiustamine (alus: Komisjoni määrus (EÜ) 889/2008 Art 23 lg 4 ja Art 74 lg 1 p b)

Mahepõllumajandus

Maakond	Rohumaad, ha	Loomühikud (hobune 0,2)	LÜ/ha	Loomühikud (hobune 1)	LÜ/ha
Harju	4450	1505	**0,34**	1580	**0,35**
Hiiu	7717	2877	**0,37**	3068	**0,40**
Ida-Viru	2135	757	**0,35**	846	**0,40**
Jõgeva	2863	1118	**0,39**	1130	**0,39**
Järva	981	531	**0,54**	550	**0,56**
Lääne	7109	2687	**0,38**	2853	**0,40**
Lääne-Viru	2551	1406	**0,55**	1416	**0,55**
Põlva	811	625	**0,77**	626	**0,77**
Pärnu	5495	2716	**0,49**	2814	**0,51**
Rapla	5836	2302	**0,39**	2370	**0,41**
Saare	12914	4120	**0,32**	4733	**0,37**
Tartu	2253	1162	**0,52**	1253	**0,56**
Valga	2734	1586	**0,58**	1606	**0,59**
Viljandi	3616	2961	**0,82**	3044	**0,84**
Võru	3784	3081	**0,81**	3117	**0,82**
Vabariik kokku	65250	29434	**0,45**	31006	**0,48**

Mahepõllumajandus

Mahepõllumajandus

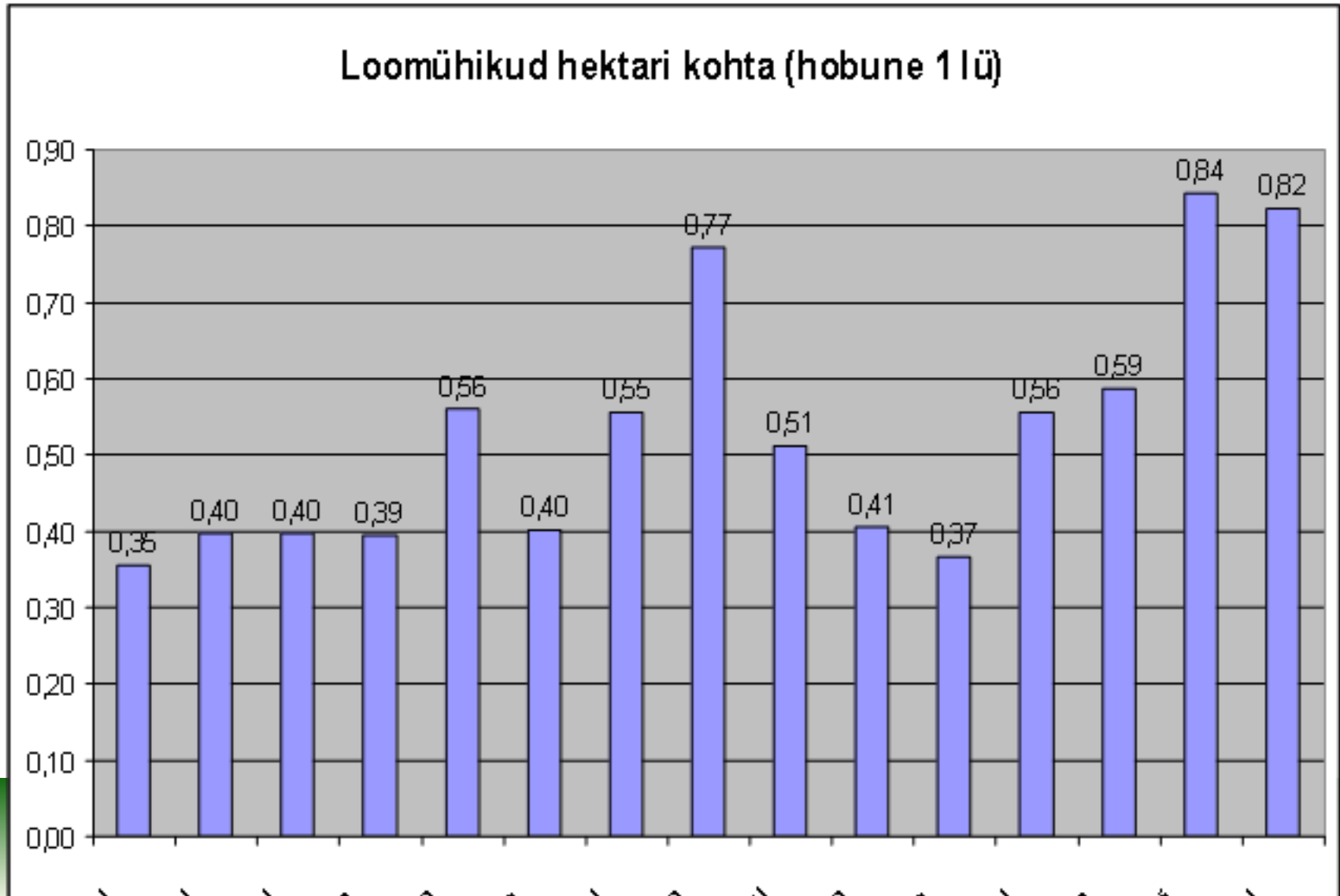

Taimekaitse

Taimekaitse- taimekaitsevahendite turustamise ja kasutamise ning taimekaitseseadmete alane järelevalve, taimekaitsetunnistuste väljastamise sisuline korraldamine.

Prioriteedid:

Kasutamine: PRIA + keskmise suurusega tootjad, köögivilja, kartuli ja marjakasvatajad ning katmikala köögiviljakasvatajad.

Turustamine: kontrollitakse kõikki turustajaid. Hulgimüüjad, registreerimata turustajad ja tunnistuse olemasolu.

Taimekaitseseadmed: testimata seade andmekogu põhjal. Tunnistuse olemasolu.

Väga mürgiste (vm) kasutamine: kontrollitakse kõikki vm kasutajaid. Eriväljaõppe olemasolu. Ohutusnõuete järgimine ja ohumärkide kasutamine.

Järelevalve tulemustes 2011 olukord analoogne 2010 aastaga. Oluline paranemine nõuete järgmisel alates 2010 eelkõige tänu nõuetele vastavuse süsteemi rakendumisega.

Taimekaitse

Järelevalvetoimingu liik	2009	2010	2011
Taimekaitsevahendite kasutamise kontroll	387	362	303
Taimekaitsevahendite turustamise kontroll	230	173	175
Taimekaitseseadmete kontroll	261	219	224
Väga mürgiste taimekaitsevahendite kasutamise kontroll	13	12	11
Taimekaitsevahendite jääkide sisalduse kontroll taimses toodangus	126	99	92
Taimekaitsevahendi kvaliteedi kontroll (proove/analüüse)	9	4/8	0
PRIA KM ja TK miinimumnõuded	39	43	199
Ettekirjutusi	65	16	15
Väärteomenetlusi	25	9	8

Taimekaitse

Turustatud TKV kogused, kg v l

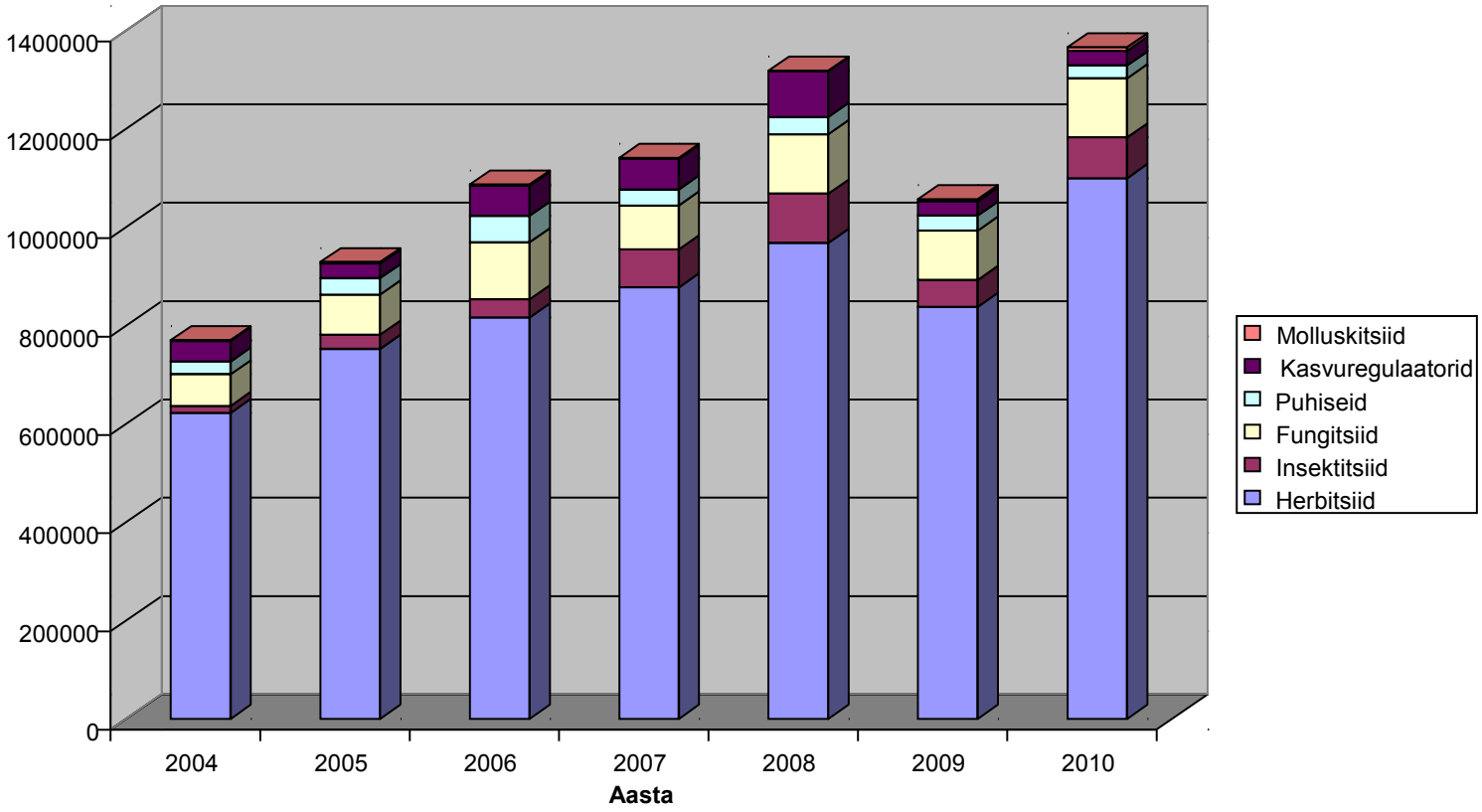

Väetis

Väetis- väetiste tootmise ja turustamise alane järelevalve.

Väetiseseadus- reguleerib väetiste käitlemist, käitleja enesekontrolli ja riiklikku järelevalvet;

ei reguleeri väetiste kasutamist, transporti, transiitvedu ega eksporti;

ei kohaldu töötlemata orgaanilisele väetisele, töötlemata looduslikule väetisele ning reo- ja heitvee settele

Kontrolliprioriteedid: registreeritud tootjad, maaletoojad, pakendajad, turustajad, tuvastatud rikkumised.

Väetiseregistris üle 70 käitleja , üle 600 erineva kaubandusliku nimetuse, üle 60 erineva tüüpnimetuse.

Väetis

Tegevus	2009	2010	2011 (11 kuud)
Inspekteerimised			
Harju	76	75	71
L-Viru	59	65	53
Pärnu	34	39	32
Tartu	36	50	44
Aasta kokku	**205**	**229**	**200**
Analüüsid	246	378	370
sh viidud proovide arv	51	71	69
Ettekirjutused	26	26	15

PMA

Tänan!